

voord uitermate  
zu spreker lie-  
het eens te zijn  
zijne leerlingen  
beloften Gods  
idslag bij hunne  
hun geeft".  
het Christelijk

deze afgeschei-  
leeselijk" na-  
merde Kerken  
op de hoogste  
ules. Men vond  
en andere dan  
ogische Hooge-  
vonden in „De  
nuer ook nog  
C. V.

Schilder wordt  
in uitzicht ge-  
van een aan-  
tkomen dat en  
n zal dan eerst  
re iets over de

voor een „Na-  
oties werd ge-  
metig uit het  
oet enkele aan-

k de bedoeling  
ik iets toe, dat  
t boek en zijn  
uitgeefster in  
fgave het boek  
e n". Nu zou  
er vrijwel aan  
Thans evenwel  
bben, dat ten-  
het veranderen  
monceerde bla-  
Kerk" in het  
s (in het kader  
over het geval  
daaraan vroe-  
geschiedt het  
n d h o u d t  
j het dat deze  
de). De redac-  
die Ds J. A.  
gepubliceerde  
en inhoud van  
eze nu althans  
analyse in een  
tot een contru-  
ruit valt af te  
t de waarheid  
ten. Maar aan-  
„bespreking"  
orgaan schijnt  
urder aan mijn  
lijk boos doch  
het dienstig er  
n a l s t e  
deel blijkt het  
de beoefening  
e wekt n.l. den  
ens put, maar  
ij, z o n d e r

rt slaat me in  
et gevaar vlak  
rein beteekent  
e praktijk. En  
delijk. Ik rea-  
tie: verlaat ik  
God zijn werk  
cinderen in zijn  
t worden? Dit  
hten. Dan doe  
assagiers pres-  
uit het raam  
bieden onszelf  
jand die maar  
wachten zon-  
ft zoo'n mach-  
tiet passief te

at de trein stil  
nen, die op de  
poring te bren-  
Maar de trein  
oogenblik wor-  
uuten de trein-  
urgerpassagier  
dertigtal mili-  
tationneerd in

dienaangaande iets te zeggen, over  
op andere bronnen zooals de door  
mij reeds lang gewraakte voor-  
stellingen van Prof. Grosheide.  
Hij komt dan o.m. tot een zooda-  
nige caricatuur van mijn „leer", dat  
er verder geen woord aan te ver-  
spillen is; wie mijn stukken en verklaringen  
leest, zal de „leer" waartegen hier „de kerk" heet te  
„strijden" nergens vinden. Het blad construeert een  
denkbeeldige zaak van een hypo-  
thetischen candidaat en verbindt daar-  
aan mijn naam en boek. Dit artikel is als symptoom  
niet onbelangrijk, daar het geschreven wordt in het  
gezicht der Haagsche synode (waarover hetzelfde no-  
dierbare klanken laat hooren), omrand is van her-  
eenigingsgeruchten en zelf wil dienen ten bewijze, dat  
de synode moet blijven weren een leer, als welke door  
den ten tooneele gevoerden candidaat zou gehuldigd  
zijn. Zulke don-quierhotteriale voorbereiding der nieuwe synode is een  
wel heel droevige (en helaas maar al te consequente)  
voortzetting van de gewichtigheid, waarmee in Oos-  
terbeek in schijnbare eendracht (b.v. door Di Schep  
en Toornvliet, om bij twee synodocratische conferen-  
tiëgasten te blijven, die zich in de pers beide met het  
candidaatsgeval bezig houden) de vredesbel werd ge-  
luid. Hier ziet men nu, water waar  
is van de luide en pathetische be-  
weringen, dat in Oosterbeek de  
„oogen geopend" zouden zijn voor  
„de feiten". Eerst zwijgt men een boek vol feiten  
dood, en als dit tenslotte zonder meer niet vol  
te houden is (omdat b.v. Ds Schep in eigen kring te  
nadrukkelijk om een antwoord heeft gevraagd), ver-  
kracht men het door een schijn weergave van zijn  
inhoud en materie. Zoo het een als het ander geschied-  
de in dit geval door een man, die het dierbaarst roem-  
de over de Oosterbeekse „wonderen" en deze be-  
langrijk genoeg vond om er een apart nummer van  
zijn orgaan aan te wijden. Dan komen we altijd nog  
iets verder met hetgeen Dr De Bondt volgens „De Re-  
formatie" heeft geschreven; met hem is tenminste  
nog over de zaak te vechten, hoe verward en zakelijk-  
onbetrouwbaar hij overigens de kwestie van het leer-  
geding heeft gesteld en behandeld. In het „Naschrift"  
bij de tweede uitgave heb ik in dit verband (voorzoo-  
ver mij bekend; ik moet het doorgaans hebben van  
toevallige toezending van bevriende zijde) nog op een  
enkel punt kort gewezen; ditmaal signaleerde ik deze  
feiten om eraan te herinneren, dat zoo vlak voor de  
aangekondigde tweede uitgaaf de eerste aan  
de bespreking (laat staan aan het weersproken-  
worden) nog niet eens is toegekomen. Op dit punt blijft  
de uitgeefstersannonce dus wel droevig van kracht.  
Op het andere (de verschijningsdatum der tweede uit-  
gave) hopen we, dat zij althans ten naasten bij van  
kracht zal blijken; ook de spoedige herhaling van een  
„witboek"-uitgave is een vorm van vernieuwd appél,  
waarmee men aanklopt bij de gewetens om nu toch  
eindelijk eens open te doen". K. S.

## Theologische Hoogeschool

Het college van Hoogleraren maakt bekend:  
1e. dat zij, die voor het eerst als student aan de  
Theologische Hoogeschool wenschen te worden inge-  
schreven, op Vrijdag 30 September a.s. des morgens  
om 10 uur, in het gebouw van de Theol. Hoogeschool,  
Broederweg 15, worden verwacht. Overgelegd moeten  
worden:  
a. bul staatsexamen of eindexamen Gymnasium of  
Lyceum, b. getuigschrift van den kerkeraad.  
2e. dat des middags van dienzelfden dag, om 2.30  
uur, gelegenheid zal gegeven worden, ter inschrijving  
van nieuwe studenten en recensie van hen, die reeds

een wagen met zandzakken, om tegen bomscherven  
beschermd te zijn, als bewaking meegekregen. Nog  
stond de trein niet stil, of de mannen hebben hun mi-  
trailleurs reeds in stelling gebracht. Onmiddellijk  
zwermen een paar verkenners uit, het voor- en zij-  
terrein in. De trein vervoert spoorwegaarbeiders en  
materiaal tot herstel van een eventueel opgebroken  
lijn. Er is ook een installatie bij de hand om aansluiting  
te maken op de telefoondraden langs de spoorweg.  
In een ommezien is verbinding met Poerwokerto ge-  
maakt en alarm gegeven. Dit alles maakt een zeer  
geruststellenden indruk: we zijn niet zonder meer aan  
de moordenaars overgeleverd! De inheemsche spoor-  
wegaarbeiders durven echter niet uitstappen om de  
klipsteenen van de lijn te verwijderen. Er moet eerst  
een Hollandsch militair aan te pas komen, die voorop  
gaat en zelf de keistenen begint te verwijderen. Dat  
getuigt van groote koelbloedigheid, omdat onder den  
steenhoop heel goed een landmijn of een ander ex-  
plosief ding verborgen kan zitten. Nu de militair  
echter het voorbeeld van rustige zelfbeheersching  
geeft doen ook de spoorwegmensen hun plicht en  
maken de lijn vrij.

Maar: daar knalt een schot. Onmiddellijk liggen  
alle passagiers op hun buik op den vloer van den  
spoorwagen. Niemand denkt eraan, dat zijn schoon-  
gewassen witte kleeren daardoor ontoonbaar worden.

**LIBRIJE te ZUTPHEN**  
Momentopname.  
We treden over de plavuizen, waar  
de eeuwen sluipen uit hun duistere hoeken,  
waar op lectrynen liggen al de boeken  
van wetenschap en kennis zwaar.  
Een monnik met tonsuur en bruine pij,  
puurt kennis uit de donkere folianten.  
De middeleeuwen schouwen van de kanten.  
Het late licht valt in de sacristij.  
BERENDIEN MEIJER-SCHUILING.

eerder als student aan de Theol. Hoogeschool waren  
ingeschreven;

3e. voor inschrijving en recensie wordt vereischt  
het overleggen van de kwitantie collegegeld eerste  
helft cursus 1949/1950.

4e. Heeren studenten worden er aan herinnerd, dat  
een recensie ná 30 September slechts mogelijk is na  
betaling van een bedrag van f 10.—.

5e. dat des avonds om 8 uur de lessen zullen wor-  
den geopend door den pro-rector Prof. C. Veenhof.

Namens het college voornoemd,  
C. VEENHOF, h.t. secretaris.

## Theologische Hoogeschool-dag 1949

In aansluiting op de mededeelingen die u reeds  
eerder in „De Reformatie" heeft gelezen, kunnen wij  
u heden over den a.s. Theologischen Hoogeschool-dag  
op Woensdag 28 September nog het volgende mede-  
deelen:

Heden, Zaterdag 3 September, hebben reeds zoo-  
veel „busbazen" en particulieren kaarten aangevraagd,  
dat we reeds aan het derde kerkgebouw bezig zijn  
met ons „volboeken".

De samenkomsten zijn VOORLOOPIG (!) als volgt  
geregeld (wijzigingen voorbehouden):

**NIJEUWE KERK:** Leiding Ds D. van Dijk te Gro-  
ningen. Sprekers: Prof. B. Holwerda, Prof. C. Veen-  
hof, Ds G. van Dooren. Onderwerp: „Fides Quaerit  
Intellectum". Ds C. Stam. Onderwerp: „Het Woord  
werken laten". Prof. Dr K. Schilder.

**BROEDERKERK:** Leiding Prof. P. Deddens, Kam-  
pen. Sprekers: Prof. Dr H. J. Jager, Prof. B. Hol-  
werda, Prof. C. Veenhof, Ds C. Stam, Ds G. Hagena.  
Onderwerp: „Kerkhervorming".

**BOVENKERK:** Leiding Ds H. Knoop te Rotterdam-  
Delfshaven. Sprekers: Prof. C. Veenhof, Ds G. van  
Dooren, Prof. Dr K. Schilder, Ds G. Hagena, Prof. Dr  
H. J. Jager.

De samenkomsten beginnen in alle kerkgebouwen  
's morgens om 10 uur en 's middags om 2 uur.

Willen allen, die zich hebben voorgenomen om den  
Schooldag te bezoeken en tot heden nog geen kaart  
hebben aangevraagd, alsnog een kaart aanvragen?  
Wij willen gaarne op de hoogte blijven van het aantal  
broeders en zusters die den Schooldag wenschen te be-  
zoeken. Niet alleen voor „een dak boven het hoofd"  
maar ook voor een behoorlijke zitplaats wil de com-  
missie gaarne zorgen.

Er worden pogingen gedaan om de geluidsinstallatie  
in de Bovenkerk zoodanig te maken, dat iedere bezoeker,  
die een kaart voor de Bovenkerk ontvangt de  
sprekers goed kan hooren. Met de firma, die deze in-  
stallatie verzorgt, zal gesproken worden, opdat overal  
goede „ontvangst" verzekerd zij.

Aan broeders en zusters, die ook den Bidstond op  
Dinsdag 27 September willen bijwonen en dus logies  
noodig hebben, wordt dringend aangeraden, dit logies  
zoo spoedig mogelijk aan te vragen. Als het mogelijk

Zelf heb ik trouwens weer mijn khaki aan en dat kan  
wel tegen een stootje. De eerst geluwde spanning be-  
reikt weer een hoogtepunt, want ieder denkt dat dit  
het eerste schot is dat de beschieting openen zal. In  
ademlooze spanning verlopen de seconden. Maar er  
gebeurt verder niets. Langzaam aan wagen we het  
op te staan en..... weer uit de treinaampjes te kijken.  
Het blijkt dat één onzer jongens geschoten heeft op  
een verdacht persoon, die zich in het zijterrein op-  
hield en ijlings de beenen nam.

De trein zet zich weer in beweging, nadat de mili-  
tair hun plaats in hun met zandzakken beschermden  
goederenwagen weer hebben ingenomen. Maar vijftig  
meter verder weer alarmgegl van stoomfluit. Weer  
stopt de trein voor een aantal op de lijn gestapelde  
klippen, die zichtbaar worden als de trein een bocht  
neemt. Opnieuw wordt de hindernis opgeruimd, en  
opnieuw zet de trein zich in beweging. Maar nu blijft  
een tweetal militairen voor den trein uitloopen. Een  
nuttige, maar van veel moed getuigende maatregel. Zij  
tirailleren voor den trein uit, verkennen de lijn,  
telkens zich dekkend tegen de bergwanden waar-  
tusschen door de spoorlijn is uitgegraven. Als die  
wanden hoog oploopen beklimt één der soldaten de  
hoogte. Vorige week is n.l. een trein van zoo'n berg-  
wand af met granaten bestookt. Het kordaat optreden  
van onze mannen moet de Soekarnisten, die zich on-

is dan gaarne aan 't adres waar u het vorig jaar ook  
geleerd hebt; kan die gastheer (vrouw) u geen lo-  
gies geven, vraagt u dan zoo spoedig mogelijk aan bij  
den pedel der Theol. Hoogeschool, Broederweg 15.

Volgende week zullen u nog meerdere mededeelin-  
gen worden gedaan. J. B.

## \* \* \* Schijn-gevecht

In zijn poging om tusschen Calvijn en den toenmaligen  
candidaat zijn eigen synode als beschermvrouwe der  
waarheid te doen fungeren, haalt dr de Bondt ook nog  
dit citaat van dr v. d. L. aan:

„De eigenlijke kracht van den Heiligen Doop ligt voor  
Calvijn in het gebruik, dat de Heilige Geest ervan maakt,  
om aan ons hart te verzegelen, dat de schuld (reatus)  
geheel is afgedaan en de vernieuwing is begonnen".

Tot zooverre.  
Maar ook dit krasje moesten de paar vrijwel eenzaam  
overgebleven strijders voor de synodocratische rapporten-  
deugdelijkheid, onder wie dr de B., maar inleveren als on-  
deugdelijk. Let maar weer op.

Dr v. d. Linde verwijst zelf naar C. R. 7, 425. Als dr  
de B. nu werkelijk Calvijn in zijn niet-meer-candidatelijke-  
vingers gehad heeft, dan heeft hij zichzelf moeten waar-  
schuwen: pas op, man, dat gaat daar tegen het concilie  
van Trente en dus tegen de roomschen (dat staat er bij  
v. d. Linde trouwens eerlijk bij), en je kunt toch in het  
blad van praeses Berkouwer en praeadviseur Ridderbos  
niet met losse patronen schieten: het dilemma Greijdanus-  
Ridderbos is niet dat van Trente-Genève (zegt de B.) of  
Genève-Trente (rangschtikt K. S.).

Maar neen — dr de B. laat zich ongewaarschuwd het  
citatienwinkeltje in- en uitgaan.

Daarom moeten wij er even in, voor de controle.  
Nu, dezen keer zijn we erg gauw klaar. Calvijn laat  
eerst het roomsche „gif" zien, en komt dan met zijn  
„tegengif" voor den dag.

Eerst het roomsche „gif". Zóó luidt de bindende leer-  
uitspraak van Trente:

„Als iemand loochent, dat door de in den doop mee-  
komende (confertur) genade de schuld der erfzonde  
vergeven wordt, of zelfs beweert, dat (in onderschei-  
ding van de concupiscentie, K. S.) datgene wat dan  
onze werkelijke en onze eigen zonde is" (de erfzonde,  
onze eigen erfelijke verdorvenheid dus) „niet algeheel  
wordt te niet gedaan", doch dat dit laatste slechts wordt  
besnoeid (gladgestreken, gladgeschoren), of alleen maar  
niet toegerekend wordt, dan is die veroordeeld.

Een goed student, J.V.-er, M.V.-er, herkent hier dade-  
lijk de kwestie, die wordt aangeraakt in artikel 15 der  
Beijdenis. Daar wordt tegenover dit roomsche „gif" ge-  
leerd, dat de verdorvenheid van onze natuur, ons erfelijk  
gebrek „ook zelfs door den doop niet ganschelijk te niete  
gedaan is, noch geheel uitgeroeid". Op mijn peremptoir  
examen is mij daar nog naar gevraagd door de deputaten  
ad art. 49; men heeft toch in de buurt van dr de Bondt,  
in de classis Den Haag, hoewel ze daar in puren synoda-  
len ijver, en in wetenschappelijke akribie, Feenstra heb-  
ben ontslagen als examinator, dit probleem ganschelijk  
niet onttrokken aan het (wan dat was het in onze dagen)  
vaste examen-répertoire?

Hoe dit zij, Calvijn geeft nu zijn „tegengif". Waarom  
al dat lawaai om die bindende formules? vraagt hij, en  
waarom zoo'n anathema-geelinger? Hier ben ik, zegt  
Calvijn; over dat leelijke woord „besnoeien" of „gladstrij-  
ken" — „gladscheren" zullen we het maar niet hebben,  
zegt hij; daarmee hebben de Pelagianen Augustinus al  
willen opscheppen. Maar wat de zaak zelf betreft: hier  
zijn we: Wij beweren inderdaad, dat HEEL de erfSCHULD  
in den doop waarlijk wordt weggenomen; in dier voege,  
dat de overblijfselen der zonde, die nog in ons blijven, niet  
worden TOEGEREKEND. Natuurlijk bedoelt Calvijn: dat  
de algeheele vergeving geschiedt in het geloof, hetwelk  
den doop recht-geloofig doet gebruiken. Want hij voegt  
er aanstonds aan toe, dat hij, om de lezers des te beter  
te laten begrijpen wat hier in geding is, hen eraan her-  
inneren wil, dat er tweërfel genade is: immers a) de  
vergeving der zonde (rechtvaardigmaking), en b) de re-  
generatie (wedergeboorte = heiligmaking) wordt ons  
daarin..... schrik nu niet, dr de B., AANGEBODEN  
(offertur). Die rechtvaardigmaking (a) nu geschiedt in-  
eens, die heiligmaking (b) doorloopt een proces.  
Catechisatiewijsheid dus.

getwijfeld in het zijterrein ophouden, hebben geïnti-  
mideerd. Vuur durven ze tenminste niet afgeven uit  
angst zelf de volle laag terug te krijgen. Maar 7 ki-  
lometer lang is de spoorbaan om de vijftig meter met  
keistenen versperd. Op één punt blijken de spoor-  
staven losgeschroefd, maar dat is gauw genoeg verhol-  
pen.

Even voorbij Boemijoe stopt de trein weer, nu om  
enkele wagons af te haken en een deel der militaire  
treinbewaking achter te laten. Hier bij Boemijoe is  
een week geleden een trein tot ontsporing gebracht en  
van den spoorbaan af een meter of twee naar beneden  
geduikeld. Het materiaal moet worden gelicht en ge-  
borgen. Dat is een heele karwei, maar het wordt aan-  
gepakt.

Het gevaar is nu geweken, want we zijn den voet  
van den Slamet gepasseerd. Ik deel onder de militairen  
sigaretten uit die ik in Poerwokerto kocht uit den  
oorlogsbuit van Djocjakarta. Echte vorstenlanden.  
Ook heb ik een blik biscuit geopend, dat ik meekreeg.  
Ik meen van de dokter Sihombing. De mannen zelf  
vinden het niets bijzonders wat zij hebben gepres-  
teerd. Militair gesproken zal het ook wel geen extra  
vermelding waard zijn. Maar het is toch mooi onze  
mannen in actie te zien en kordaat hun plicht te zien  
doen. Daardoor is dien morgen erger voorkomen.

J. P. v. d. STOEL Jr.